

Waarhuis Schouwerzijl

Adres	Zijlvestweg 26, Schouwerzijl
Status	Rijksmonument
Monumentnr	24009
Huidig gebruik	Niet in gebruik

Perceelgegevens

Grondperceel	975 m ²
Kadaster deel/nr	Leens K 1139
Kad. grootte	975 m ²

Rijksmonumentenbeschrijving

Voormalige Herberg. PAND onder dwars zadeldak met wolfeinden; hoekschoorstenen op een waarvan houten "gek". Half rond gesloten ingangsomlijsting; zesruitsvensters met blinden beneden en vierruits op de verdieping.

Achtergrond

Het waarmanshuis (zijlhuis) in Schouwerzijl is een midden negentiende-eeuws pand onder een zadeldak met wolfseinden. Het bouwvolume had van oorsprong een rechthoekig grondvlak met een centrale hal die doorliep van de voordeur naar de achterdeur. Aan weerszijde van de hal waren oorspronkelijk twee kamers met bedsteden en een vuurplaats. De zolderverdieping onder de dakkap was aanvankelijk toegankelijk via een stijl steektrapje. De typologie van het pand is vergelijkbaar met de bouwkundige opzet van de waarhuizen in Schaphalsterzijl en Aduarderzijl. Alle drie de waarhuizen hebben grofweg dezelfde plattegrond, dit

valt terug te zien in de bouwtekeningen van de waarhuizen. Ook de gevelindelingen materialiseren van de gevel vertonen overeenkomsten, voorbeelden hiervan zijn de (wit)gepleisterde gevels en de regelmatige vensterindeling. De regelmatige vensterindeling en de grootte van de vensters waren gunstig voor het observeren van de sluisen eventuele doorvaart.

Tussen 1930 en 1950 zijn er aan drie gevels van het waarmanshuis in Schouwerzijl persiënnes (zonnewering) geplaatst. De persiënnes zijn aan weerszijde van de zesruits schuiframen gesitueerd. De bovenverdieping heeft aan beide zijgevels kleinere vierruits ramen onder de daklijst, waarvan één voorzien van een luik. Deze vierruits ramen waren van oorsprong kleinere tweeruits raampjes maar zijn in de periode tussen 1934 en 1955 vergroot voor meer lichtinval op de zolderverdieping. De hoofdentree van het waarmanshuis is gelegen aan de Zijlvestweg en is toegankelijk via een bordestapje aangezien de entree wat verhoogd is ten opzichte van het maaiveld.

Foto: Gert Hardeman

